

1. Aký je rozdiel medzi verejným a súkromným právom, aké sú ich základné zásady?

Právo verejné: je zamerané na záujmy štátu

Právo súkromné : je zamerané na záujem jednotlivcov

Rozdiely medzi súk. a ver. právom: Dualizmus verejného a súkromného práva:

Teória záujmov: (štát vs jednotlivec)

Verejné právo -je zamerané na záujem spoločnosti (štátu)

Súkromné – je zamerané na záujem jednotlivcov (jednotlivca)

Teória nadradenosti a podradenosti : (nadriadenosť vs. Podriadenosť)

Verejné právo – nadriadenosť a podriadenosť subjektov

Súkromné- rovnosť subjektov

Teória subjektov: (rozhodovacia právomoc)

Odlíšenie verejného práva od súkromného z hľadiska zvrchovanej moci **subjekt**, ktorý má **rozhodovaciú právomoc** má nadradené postavenie voči účastníkom daného konania.

2. Aký je rozdiel medzi právnym princípom a právnou zásadou?

Právny princíp- predstavuje najvšeobecnejšie **pravidlá správania**, ktoré v normatívnej podobe vyjadrujú všeobecné ciele práva (blaho, dobro, spravodlivosť, právna istota, pokoj).

Právna zásada- je chápaná v morálnom zmysle a znamená **pravidlo konania** na základe, ktorých je súkromné právo (ako časť právneho systému) vybudované.

3. Uved'te aspoň tri právne odvetvia verejného a tri právne odvetvia súkromného práva.

Odvetvia : Súkromného práva

- Občianske právo
- Obchodné právo a rodinné právo (v niektorých štátoch, aspoň sčasti, aj pracovné právo)
- Medzinárodné súkromné právo.

Odvetvia : Verejného práva

- Ústavné právo
- Trestné právo
- Správne právo
- Finančné právo

4. Vysvetlite pojem “subjektívne právo” a “objektívne právo”.

Objektívne právo alebo právo je platné právo na danom území a v určitej dobe. Je odpoveďou na otázku, čo je právne a čo protiprávne, čo sa právom členom spoločnosti prikazuje, teda ako sa majú správať, čo je im dovolené a čo sa pod hrozbou trestu (sankcie) zakazuje. Právo používa pojem objektívne právo ako synonymum k pojmu pozitívne právo aj k pojmu právny systém, ktoré nie sú totožné, ale terminologicky veľmi blízke.

Subjektívne právo alebo **právo** alebo čiastočné synonymum **oprávnenie** je konkrétna možnosť subjektu správať sa určitým spôsobom zamýšľaným právnu normou (teda objektívnym právom), požadovať určité správanie od iných subjektov, uplatňovať určitý nárok a obrátiť sa na kompetentné štátne orgány, aby vynútili správanie povinnej osoby. Je to teda "právo", ktoré niekomu patrí alebo môže patriť (napr. právo na súdnu ochranu, právo na vzdelanie).

5. Čo je “občianske právo” a čo tvorí jeho systém

Občianske právo - upravuje majetkové vzťahy fyzických a právnických osôb, majetkové vzťahy medzi týmito osobami a štátom, ako aj vzťahy vyplývajúce z práva na ochranu osôb, pokiaľ tieto občianskoprávne vzťahy neupravujú iné zákony, ako aj upravuje aj právne vzťahy z duševného vlastníctva, ak tieto vzťahy neupravujú iné zákony.

Systém občianskeho práva tvoria nasledovné súčasti (IUS CIVILE) : (LAZAR,2018,str.31)

- Občianske právo ako všeobecne súkromné právo,
- Obchodné právo,
- Pracovné právo,
- Medzinárodné právo súkromné

6. Aký je vzťah občianskeho práva k rodinnému právu, právu duševného vlastníctva, k obchodnému právu, medzinárodnému právu súkromnému a k pracovnému právu?

Tvorí Systém Civilného občianskeho práva

7. Aký je vzťah medzi občianskym právom hmotným a občianskym právom procesným?

Hmotné (materiálne) právo upravuje, akým spôsobom vznikajú, menia sa alebo zanikajú právne vzťahy, aké sú právne skutočnosti, práva a povinnosti účastníkov a zodpovednosť za porušenie povinnosti.

Procesné (formálne) právo upravuje, ako účastníci právnych vzťahov uplatňujú svoje práva, ako musí príslušný orgán postupovať pri zisťovaní, či právo alebo povinnosť vlastne existujú, alebo nie.

8. Čo tvorí formálne a materiálne pramene občianskeho práva?

Materiálne pramene Občianskeho práva (faktory ovplyvňujúce obsah práva) – širší spoločenský kontext, vytváraný ekonomickými, politickými, ideologickými, spoločenskými podmienkami a faktormi.

Formálne pramene Občianskeho práva – právne normy upravujúce spoločenské vzťahy, ktoré tvoria predmet občianskeho práva.

Občianske právo je právom písaným, takže jeho prameňom je iba normatívny právny akt (nie je obyčaj, precedens).

Formálnymi prameňmi OP sú:

- 1) Ústava SR (460/92) – obsahuje niektoré ustanovenia OP, najmä o vlastníckom práve (čl.20), výlučnosť vlastníckeho práva SR (4),
- 2) Občiansky zákonník – (OZ 40/1964 – základný prameň
- 3) Zákony
– katastrálny, autorský, Zákon o bytoch a nebytových priestoroch, Zákon. o ochrane spotrebiteľa
- 4) vyhlášky
- 5) iné PP:
 - a) OSP (99/63)
 - b) Zákon o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti
 - c) Zákon o konkurze a vyrovnaní

9. Aké druhy vzťahov upravuje Občiansky zákonník, aká je jeho systematika?

Občiansky zákonník upravuje majetkové vzťahy fyzických a právnických osôb, majetkové vzťahy medzi týmito osobami a štátom, ako aj vzťahy vyplývajúce z práva na ochranu osôb, pokiaľ tieto neupravujú iné zákony.

10. Vysvetlite pojem “dobré mravy”, uveďte aspoň 5 ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré na ne odkazujú.

Pojem dobré mravy :

- Dobré mravy- zásady poctivého obchodu, obchodné zvyklosti, zákaz zneužívania práva

Občiansky zákonník nedefinuje dobré mravy

Termín „dobré mravy“ nachádzame napríklad v ustanoveniach § 3, § 39, § 148, § 424, § 469a, § 482 OZ a iných.

§ 3

(1)

Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

§ 39

Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

§148

(2)

Zo závažných dôvodov, najmä ak by ďalšie trvanie bezpodielového spoluvlastníctva odporovalo dobrým mravom, môže súd na návrh niektorého z manželov toto spoluvlastníctvo zrušiť i za trvania manželstva.

§ 424

Za škodu zodpovedá aj ten, kto ju spôsobil úmyselným konaním proti dobrým mravom.

§ 469a

Poručiteľ môže vydediť potomka, ak

a)

v rozpore s dobrými mravmi neposkytol poručiteľovi potrebnú pomoc v chorobe, v starobe alebo v iných závažných prípadoch,

11. Aký je rozdiel medzi kogentnými a dispozitívnymi normami a ktoré z týchto noriem prevažujú v právnych predpisoch občianskeho práva?

Kogentné normy- Kogentné (kategorické, imperatívne) právne normy sú také, ktoré vylučujú, aby sa subjekty právneho vzťahu odchyľili od pravidla v nich uvedeného, a to ani v prípade dohody všetkých účastníkov právneho vzťahu.

Dispozitívne právne normy umožňujú účastníkom odchyliť sa od právnej úpravy uvedenej v takejto právnej norme, a teda dohodou si môžu vzájomné práva a povinnosti v právnom vzťahu upraviť odlišne od právnej normy.

Dispozitívne prevažujú v občianskom práve.

12. Definujte pojmy “subjektívne právo”, “objektívne právo”, “subjektívna povinnosť” a “nárok”.

Subjektívne právo alebo **právo** alebo čiastočné synonymum **oprávnenie** je konkrétna možnosť subjektu správať sa určitým spôsobom zamýšľaným právnu normou (teda objektívnym právom), požadovať určité správanie od iných subjektov, uplatňovať určitý nárok a obrátiť sa na kompetentné štátne orgány, aby vynútili správanie povinnej osoby.

-Je to teda "právo", ktoré niekomu patrí alebo môže patriť (napr. právo na súdnu ochranu, právo na vzdelanie).

Objektívne právo alebo právo je platné právo na danom území a v určitej dobe.

-Je odpoveďou na otázku, čo je právne a čo protiprávne, čo sa právom členom spoločnosti prikazuje, teda ako sa majú správať, čo je im dovolené a čo sa pod hrozbou trestu (sankcie) zakazuje.

-Právo používa pojem objektívne právo ako synonymum k pojmu pozitívne právo aj k pojmu právny systém, ktoré nie sú totožné, ale terminologicky veľmi blízke. Opakom je pojem subjektívne právo.

Subjektívna povinnosť- Objektívnym právom ustanovená miera nutného správania subjektu práva

- Adičný systém
- Delačný systém-nadobudnutie práva automaticky bez vôle subjektu
 - Dedičské konanie

Pojem nárok- je oprávnenie použiť prostriedky dané príslušnými predpismi na vynútenie subjektívneho práva súdom, správnym orgánom či vlastným úkonom.

13. Aký je vzťah medzi subjektívnym právom a nárokom?

Subjektívne právo alebo **právo** alebo čiastočné synonymum **oprávnenie** je konkrétna možnosť subjektu správať sa určitým spôsobom zamýšľaným právnou normou (teda objektívnym právom), požadovať určité správanie od iných subjektov, **uplatňovať určitý nárok** a **obrátiť sa na kompetentné štátne orgány**, aby vynútili správanie povinnej osoby.

Pojem nárok- je oprávnenie použiť prostriedky dané príslušnými predpismi na vynútenie subjektívneho práva súdom, správnym orgánom či vlastným úkonom

Subjektívne právo subsumuje Nárok

14. Kto je účastníkom občianskoprávných vzťahov?

Účastníkmi občianskoprávných vzťahov sú fyzické osoby, právnické osoby a štát.

15. Čo je právna subjektivita a čo právna spôsobilosť? Ktorý z týchto pojmov je širší?

PRÁVNÁ SUBJEKTIVITA

- je spôsobilosť na práva a povinnosti (tzv. právna subjektivita)
 - Je nevyhnutným predpokladom vzniku práv a povinností vrátane ich realizácie
 - Majú ju všetky fyzické osoby a je spojená s ich existenciou
 - Bez vplyvu veku, zdravotného stavu, duševného stavu

- Patrí k základným ľudským právam (čl.5 Listiny základných ľudských práv a slobôd)
- Spôsobilosť fyzickej osoby na práva a povinnosti vzniká narodením
 - o Je priznaná aj nenarodenému dieťaťu (nasciturus)
 - S rozvázovacou podmienkou ak sa narodí živé
 - ELP (Európsky súd pre ľudské práva) konštatoval že otázka práva na život patrí do kompetencie konkrétneho štátu
 - V SR je rozhodujúce narodenie živého dieťaťa
 - o Praktický význam má v dedičskom práve (ak sa narodí dieťa Živé)
- Spôsobilosť na práva a povinnosti fyzickej osoby zaniká jej smrťou

Širším pojmom je Právna subjektivita

16. Definujte obsah pojmu spôsobilosť na práva a povinnosti. Ako vzniká a zaniká?

- Spôsobilosť fyzickej osoby na práva a povinnosti vzniká narodením
 - o Je priznaná aj nenarodenému dieťaťu (nasciturus)
 - S rozvázovacou podmienkou ak sa narodí živé
 - ELP (Európsky súd pre ľudské práva) konštatoval že otázka práva na život patrí do kompetencie konkrétneho štátu
 - V SR je rozhodujúce narodenie živého dieťaťa
 - o Praktický význam má v dedičskom práve (ak sa narodí dieťa Živé)
- Spôsobilosť na práva a povinnosti fyzickej osoby zaniká jej smrťou

17. Definujte obsah pojmu spôsobilosť na právne úkony. Ako vzniká a zaniká?

Právna spôsobilosť na právne úkony (Svojprávnosť)

- Spôsobilosť na právne úkony je označovaná ako svojprávnosť
 - o Znamená vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a povinnosti a zároveň tieto práva meniť, zabezpečiť rozhodovať o ich zániku
 - o Nadobúda sa v závislosti od intelektuálnej a vôľovej vyspelosti človeka
- Úplná spôsobilosť a čiastočná spôsobilosť
 - o Úplná – neobmedzená
 - Len uzavretím manželstva avšak osoba musí byť staršia ako 16 rokov
 - Zo súhlasom súdu
 - Zostáva aj po rozvode
 - o Čiastočná -obmedzená (pred dovŕšením 18 veku)
 - Maloleté osoby
 - PU len v takom rozsahu ako sú podľa objektívnych kritérií schopné ovládať svoje konanie a rozpoznať jeho následky
- Spôsobilosť môže byť počas života obmedzená alebo pozbavená (§10)

18. Kto je fyzická osoba? Aký je rozdiel medzi fyzickou osobou a občanom?

FYZICKÁ OSOBA

- Subjekt (fyzická osoba) upravená v §7 obč. zákonníka
- Človek ako taký, živá ľudská bytosť
-

Občan (od *obec*, čo je zo staroslov. obzštъ – spoločný)^[1] je príslušník štátu alebo obce. Právnu a politickú podstatu občianstva určuje štát svojimi zákonmi. Okrem občanov môžu v štáte žiť aj „neobčania“ (občania iného štátu, utečenci, ľudia bez štátnej príslušnosti a v minulosti aj otroci). Občan disponuje zákonom vymedzenými právami a povinnosťami voči príslušného štátu alebo obci.

19. Akým spôsobom sa preukazuje smrť fyzickej osoby?

- Smrť konštatuje lekár alebo odborné konzílium
- Formálne sa smrť osoby preukazuje úmrtným listom
- Ak sa smrť nedá preukázať obvyklým spôsobom, zo zreteľom na všetky okolnosti je zrejmé že osoba zomrela alebo smrť nebola preukázaná, alebo nie je celkom iste že zomrela, avšak vzhľadom na všetky okolnosti možno tuto skutočnosť predpokladať sa úmrtný list nahrádza súdnym rozhodnutím v ktorom súd vyhlasuje osobu za mŕtvu.
 - Konanie o vyhlásenie za mŕtveho začína na návrh osoby, ktorá má na veci právny záujem
 - Súd začne konať aj ex offio keď sa nedá smrť určiť prehliadkou
 - Mimo sporové konanie Civilného mimo sporového poriadku (§220)
 - Ak sa dodatočne zistí iný deň smrti súd aj bez návrhu vydá rozsudok ktorým vykoná opravu
 - Ak sa zistí že je človek nažive súd vydá rozsudok ktorým zruší rozhodnutie o vyhlásení za mŕtveho

20. Možno obmedziť osobe jej právnu subjektivitu? Možno obmedziť osobe jej spôsobilosť na právne úkony?

Právna subjektivita sa osobe obmedziť nedá.

Obmedzenie spôsobilosti na právne úkony

- Je zásahom do osobných práv fyzickej osoby, ktorým sa mení jej osobný status
 - o Môže o nej rozhodnúť len súd, medziach zákona a rozhodnutie má účinok ex nunc.
 - o Obmedziť v spôsobilosti na právne úkony možno predovšetkým plnoletú fyzickú osobu
 - o Obmedzenie je možné jedine vtedy ak osoba trpí duševnou poruchou, ktorá nie je prechodná alebo z nadmerného používania alkoholických nápojov a iných omamných látok, jedov
 - Nutné znalecké posúdenie psychiatra alebo psychológa
 - o Rozsah obmedzenia spôsobilosti na právne úkony určí súd
 - o Právne úkony ktorých sa obmedzenie netýka môže fyzická osoba robiť bez obmedzenia naopak ktoré sa obmedzenie vzťahuje budú absolútne neplatné
- Konanie o obmedzení spôsobilosti na PÚ je spojené s konaním o ustanovení OPATROVNÍKA
 - o Rozsudok o ustanovení opatrovníka sa uloží v Notárskom centrálnom registri listín
 - o Ak sa osobe zmení duševný stav , súd pôvodne vydaný rozsudok zmení alebo zruší
- Pozbavenie spôsobilosti na právne úkony
 - o Inštitút pozbavenia spôsobilosti na právne úkony mimoriadne vážne zasahuje do právneho postavenia fyzickej osoby
 - je prostriedkom ultima ratio
 - o Patrí výlučne do právomoci súdu
 - OZ §10 (1)
 - Ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopný robiť právne úkony, súd ho pozbaví spôsobilosti na právne úkony.
- Konanie o spôsobilosti na právne úkony upravuje Civilný mimo sporový poriadok
 - o Konanie statusových veciach fyzických
 - o Rozpor OZ a CMP

Právna spôsobilosť na protiprávne úkony

- Deliktuálna spôsobilosť – zakladá niest' následky protiprávneho konania
- Nadobúda sa dosiahnutím plnoletosti
- Pred dosiahnutím plnoletosti sa konanie posudzuje podľa jej rozumovej a vôľovej vyspelosti

21. Kedy možno osobe obmedziť jej spôsobilosť na právne úkony kedy je možno pozbaviť spôsobilosti na právne úkony?

Obmedzenie spôsobilosti na právne úkony

- Je zásahom do osobných práv fyzickej osoby, ktorým sa mení jej osobný status
 - o Môže o nej rozhodnúť len súd, medziach zákona a rozhodnutie má účinok ex nunc.
 - o Obmedziť v spôsobilosti na právne úkony možno predovšetkým plnoletú fyzickú osobu
 - o Obmedzenie je možné jedine vtedy ak osoba trpí duševnou poruchou, ktorá nie je prechodná alebo z nadmerného používania alkoholických nápojov a iných omamných látok, jedov
 - Nutné znalecké posúdenie psychiatra alebo psychológa
 - o Rozsah obmedzenia spôsobilosti na právne úkony určí súd
 - o Právne úkony ktorých sa obmedzenie netýka môže fyzická osoba robiť bez obmedzenia naopak ktoré sa obmedzenie vzťahuje budú absolútne neplatné
- Konanie o obmedzení spôsobilosti na PÚ je spojené s konaním o ustanovení OPATROVNÍKA
 - o Rozsudok o ustanovení opatrovníka sa uloží v Notárskom centrálnom registri listín
 - o Ak sa osobe zmení duševný stav , súd pôvodne vydaný rozsudok zmení alebo zruší

- Pozbavenie spôsobilosti na právne úkony

- o Inštitút pozbavenia spôsobilosti na právne úkony mimoriadne vážne zasahuje do právneho postavenia fyzickej osoby
 - je prostriedkom ultima ratio
- o Patrí výlučne do právomoci súdu
 - OZ §10 (1)
 - Ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopný robiť právne úkony, súd ho pozbaví spôsobilosti na právne úkony.
- Konanie o spôsobilosti na právne úkony upravuje Civilný mimo sporový poriadok
 - o Konanie statusových veciach fyzických
 - o Rozpor OZ a CMP

Právna spôsobilosť na protiprávne úkony

- Deliktuálna spôsobilosť – zakladá niešť následky protiprávneho konania
- Nadobúda sa dosiahnutím plnoletosti
- Pred dosiahnutím plnoletosti sa konanie posudzuje podľa jej rozumovej a vôľovej vyspelosti

22. Aké následky má právny úkon urobený osobou, ktorá bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony?

Absolútna neplatnosť právneho úkonu

23. Akú spôsobilosť na právne úkony majú maloletí? Môžu byť maloletí pozbavení spôsobilosti na právne úkony?

§ 9 OZ 40/1964

Maloletí majú spôsobilosť len na také právne úkony, ktoré sú svojou povahou primerané rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej ich veku.

Nie lebo ich nadobudnú plnoletosťou.

24. Aké sú druhy právnických osôb?

DRUHY PRÁVNICKÝCH OSÔB

- **Súkromné:** vznikajú na základe OZ
- **Verejné:** vznikajú zo zákona,
 - o zaradujú sa sem obce, vyššie územné celky, profesijné komory
 - napr. . Advokátska komora

Štyri druhy právnických osôb podľa občianskeho zákonníku §18 odsek 2

- Združenia fyzických a právnických osôb
- Účelové združenia majetku
- Jednotky územnej samosprávy
- Iné subjekty o ktorých to ustanovuje zákon

25. Definujte proces vzniku právnickej osoby a proces jej zániku.

VZNIK PRÁVNICKÝCH OSÔB

- Vznik právnických osôb má dve fázy
 - o Prvá fáza je zriadenie alebo založenie
 - o Druhá fáza je zápis do Obchodného registra alebo iného zákonom určeného registra
 - Jedná sa o Legalizáciu ktorá má konštitutívne účinky
 - Tieto fázy platia pre súkromno právnické osoby
 - Verejné právnické osoby vznikajú zo zákona
 - môžu vzniknúť rozhodnutím ústredného orgánu štátnej správy
 - môžu vzniknúť rozhodnutím obce
- Na založenie PO sú z formálneho hľadiska potrebné zakladacie zriaďovacie dokumenty
 - o zakladacia listina , spoločenská zmluva, nadačná listina

ZÁNIK PRÁVNICKÝCH OSÔB

- Zánik právnickej osoby – má dve fázy
 - o Prvá fáza je zrušenie zákonom , rozhrnutím štátneho orgánu alebo dohodou členov, uplynutím doby, účelu na ktorú bola spoločnosť zriadená
 - o Druhá fáza výmaz z obchodného registra

26. Aké sú pojmové znaky právnických osôb?

POJMOVÉ ZNAKY PRÁVNICKEJ OSOBY :

- subjekt musí spĺňať tieto znaky, aby mohol byť považovaný za právnickú osobu:
 - o Organizácia
 - o Personálny alebo majetkový substrát
 - o Účelové združenie
 - o Vlastná právna subjektivita

27. Kto je oprávnený konať za právnickú osobu?

Spôsob konania za právnickú osobu

- Sama právnická osoba je umelý útvar, ktorý sám nedokáže konať
- Koná prostredníctvom fyzických osôb
 - o FO koná osobne alebo za ňu koná zástupca
- Osobným konaním PO sa rozumie konanie štatutárneho orgánu PO
- Orgány právnickej osoby ustanovujú zakladacie (zriaďovacie) dokumenty PO alebo zákon
- Zákon rozlišuje individuálne a kolektívne štatutárne organy
 - o Kolektívny orgán musí mať ustanovené akým spôsobom koná
 - Člen štatutárneho orgánu koná samostatne alebo členovia spoločne alebo kombináciou
- Pôsobnosť štatutárneho orgánu môže prejsť na inú osobu (napr. likvidátora, alebo správcu konkurznej podstaty)

- Konanie prostredníctvom zástupcu sa člení na zastúpenie zákonné alebo zmluvné
 - o Zákonné – za právnickú osobu konajú zamestnanci alebo členovia avšak ich konanie musí vyplývať z vnútorných predpisov PO alebo je to na ich pracovné zaradenie obvyklé
- V mene PO môžu konať osôb aj osoby ktorým toto oprávnenie vyplýva zo zmluvy (ex contractu)
- Konanie zástupcov zaväzuje priamo právnickú osobu, v mene ktorej zástupcovia konajú, okrem excesu – prekročenia medzí oprávnenia zástupcu
 - o ak sa týka excesu predmetu činnosti zodpovedá zaň PO

28. Aký je rozdiel medzi priamym a nepriamym zastúpením? Nájdite v OZ príklad nepriameho zastúpenia.

Druhy zastúpenia:

Priame zastúpenie:

- o Za zastúpeného koná zástupca
- o Priamy zástupca koná v mene zastúpeného.
- o Právne následky konania sa prejavujú v sfére zastúpeného
- o Zástupca musí mať zastupovacie oprávnenie
- o Niektoré osoby musia mať zo zákona zákonných zástupcov
 - Maloletí – rodičia
- o Súd ustanoví opatrovníka osobám ktoré nemajú procesnú spôsobilosť
- o Zmluvne zastúpenie – zastúpený udelí plnomocenstvo zástupcovi (aby sa zástupca mohol preukázať že koná naozaj za zastúpeného)
- § 32 ods. 1. – ak z právneho úkonu nevyplýva že koná za niekoho iného koná sám za seba (právne následky konania zástupcu sa týkajú priamo zástupcu, nie zastúpeného)

Nepriame zastúpenie (Náhradníctvo):

- Zákonník neupravuje
- Zástupca nekoná v mene zastúpeného (koná vo vlastnom mene), ale koná na účet zastúpeného
- Keďže zástupca koná vo vlastnom mene nadobúda práva a povinnosti sám na seba, ktoré musí potom separátnym právnym úkonom (v ďalšom kroku) previesť na zastúpeného
- príklad:
 - o Komisionárska zmluva (upravuje obchodný zákonník) – komisionársky predaj starožitníckych vecí – keď niekto dá na predaj do komisie (majiteľ starožitností) svoju vec, predajca/majiteľ vystupuje potom vo vlastnom mene – právne dôsledky z tejto kúpy sa prejavujú ja a majiteľ „obrazu“ – inkasuje síce majiteľ starožitností ale musí vyplatiť podiel majiteľovi „obrazu“
 - o Zmluva o postúpení pohľadávky – postupcu oprávňuje vymáhať práva (od pôvodného veriteľa) na účet postupníka

Priamy aj nepriamy zástupca prejaví svoju vôľu vlastnými právnymi úkonmi, tým sa odlišujú od posla, ktorý len oznamuje cudziu vôľu.

Občiansky zákonník vo všeobecnej časti upravuje len priame zastúpenie s dôrazom na jeho účinky vo vzťahu k tretím osobám.

Vzťah voči tretím osobám, vznik, zánik, rozsah a oprávnenie konať v mene zastúpeného a jeho zánik predstavujú externú rovinu, inštitútu zastúpenia.

Interný vzťah, ktorý je rozhodujúci pre určenie vzájomných práv a povinností zástupcu a zastúpeného navzájom, je relatívne oddelený a nezávislý od externého vzťahu.

Pre zmluvné zastúpenie je rozhodujúce zmluvné právo (príkazná zmluva mandátna zmluva a dohoda strán.

Na základe právneho dôvodu vzniku zastúpenia OZ rozlišuje zákonné a zmluvné zastúpenie

29. Kedy prichádza do úvahy zákonné zastúpenie?

Zákonné zastúpenie – vzniká priamo zo zákona alebo na základe rozhodnutia súdu alebo iného štátneho orgánu. (Povinné zastúpenie)

§ 26 OZ 40/1964

Pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za nich ich zákonní zástupcovia.

30. Vyhl'adajte v ZR osoby, ktoré sú oprávnené vystupovať ako zákonní zástupcovia maloletého.

31. Aký je rozdiel medzi dohodou o plnomocenstve a plnomocenstvom?

A)

Plnomocenstvo - Je jednostranný právny úkon splnomocniteľa

Udelenie plnomocenstva zakladá vznik oprávnenia splnomocnenca zastupovať splnomocniteľa

B)

Plnomocenstvo osvedčuje existenciu oprávnenia splnomocnenca vo vzťahu k tretím osobám.

Dohoda o plnomocenstve, zakladá vzájomné práva a povinnosti splnomocnenca a splnomocniteľa vrátane povinnosti splnomocnenca konať v mene splnomocniteľa.

32. Čo je generálne plnomocenstvo?

Generálne, všeobecné plnomocenstvo

Plnomocenstvo na všetky právne úkony s výnimkou tých, na ktoré zákon vyžaduje špeciálne úkony

33. Kedy musí mať plnomocenstvo písomnú formu?

Na právny úkon, ktorý je predmetom zastúpenia sa vyžaduje písomná forma

34. Kedy zaniká plnomocenstvo?

Plnomocenstvo zaniká

- Vykonaním úkonu , na ktorý bolo obmedzené
- Odvolaním plnomocenstva splnomocniteľom
 - o Splnomocnenec sa nemôže platne vzdať práva plnomocenstvo odvolať
- Výpoveďou splnomocnenca
- Smrťou splnomocnenca
- Smrťou splnomocniteľa

35. Ktoré osoby považuje OZ za blízke?

Podľa súčasnej právnej úpravy sa za blízku osobu považujú dve kategórie osôb.

- Osoby, ktoré sú blízkymi osobami z titulu príbuzenského vzťahu alebo manželského pomeru
 - o Príbuzný v priamom rade (Ascendenti a Descendenti)
 - Dieťa-rodíč-starý rodič -prastarý rodič -súrodenec (kolaterál) a manžel (bez toho či žijú manželia spolu alebo nie), ako aj príbuzenské vzťahy založené osvojením
- Osoby, ktoré sú v pomere rodinnom, avšak vzdialenejšom a
 - o bratranec-sesternica, nevesta-svokra alebo obdobnom druh-družka

Stupeň príbuzenstva sa určuje §117 OZ podľa počtu zrodení a to tak, že v priamom rade pochádza jedna osoba od druhej (dieťa rodič-priamy stupeň radu, starý rodič-vnuk sú v druhom stupni radu) a v pobočnom rade od najbližšieho spoločného predka (bratranec-sesternica sú druhým stupňom v nepriamom rade, strýko -synovec v tretom stupni nepriameho radu)

36. Čo rozumieme pod pojmom domácnosti?

- Podľa §115 domácnosť tvoria dve alebo viaceré fyzické osoby, ktoré spolu trvalo žijú a zároveň uhrádzajú náklady na svoje potreby (stravu, nájomné atď.)
 - o konjunkcia splnenia podmienok
- Spoločná domácnosť vyjadruje súžitie viacerých fyzických osôb
 - o Netvorí ju nájomca a podnájomník
- Súžitie nemá vlastnú právnu subjektivitu
 - o Význam nadobúda pri dedení, BSM §149 (4), prechode nájmu bytu § 706(1)
- Spoločnú domácnosť tvoria aj osoby, ktoré do rodiny finančne neprispievajú avšak v spoločných nákladoch , ktoré sa vynakladajú v rámci spoločnej domácnosti sú zahrnuté aj náklady na tieto osoby a uhrádzajú sa z prostriedkov ostatných členov domácnosti
 - o Maloleté deti
- Paralelná domácnosť je vylúčená
- Spolužitie s inou osobou ako je zákonná

37. Čo môže byť predmetom občianskoprávných vzťahov?

§118 OZ veci a aj a práva a iné majetkové hodnoty, ako aj výsledky ľudskej tvorivej činnosti, hodnoty ľudskej osobnosti, bytové a nebytové priestory

Predmet v občiansko právnych vzťahov sa rozlišuje na:

Priamy predmet (Primárny)

- ľudské správanie, ktorým sa realizujú subjektívne práva a povinnosti

Nepriamy predmet (Sekundárny)

- je to čoho sa ľudské správanie týka, na čo sa viaže

38. Čo je vec? Ktoré veci sú hnutel'né, a ktoré nehnuteľné?

VEC

Vec (res corporales) - hmotné predmety, prírodné sily

- Pre prírodné sily, musia byť splnené konjuktívne (kumulatívne): užitočnosť človeku a ovládateľnosť (slúžia potrebe ľudí)
 - Napr. Blesk **nemôže** byť predmetom občianskoprávneho vzťahu
 - Napr. Elektrina vyrobená v elektrárni **môže** byť predmetom občianskoprávneho vzťahu
- Užitočnosť - schopnosť veci prinášať úžitok
 - Subjektívny a Objektívny
 - Nielen k vlastníkovi veci ale aj vo všeobecnosti
 - _hospodársky , estetický
- Veci mimo obehu -Niektoré veci sú vylúčené z bežnej občianskoprávnej dispozície (res extra commercium)
 - dôvodom sú obmedzenia vyplývajúce z verejnoprávnych predpisov
 - Zbrane, drogy, prekursori, ľudské orgány
 - Ľudské telo ani ako celok ani jednotlivé časti nemôžu byť predmetom občianskoprávneho vzťahu, pretože nie sú vecou v právnom slova zmysle a to ani ako telo uchované alebo spopolnené (ľudské telo nie je vec)
 - Vecou nie je ani niečo, čo slúži všetkým (oceán, vzduch)
 - Miesta kde sú pochovaní mŕtvi, náboženské relikvie nie sú veci

- Napr. Lom, jaskyňa, rybník, cestná komunikácia- je sporné či sú veci alebo nie

Nehnutel'né:

- Pozemky alebo stavby spojené so zemou pevným základom (je možné stavbu premiestniť bez značného hospodárskeho úsilia? ak áno, nejde o nehnuteľnosť)
 - Pozemky – sú individualizované časti zemského povrchu
 - Orná pôda, vinice, sady, lesné pozemky atď.
 - Nadobudnutie vlastníckych práv k nehnuteľnosti musí byť vždy právny úkon vykonaný písomnou formou
 - evidované v katastre nehnuteľností
 - Presne určená časť zemského povrchu, nezáleží na tom akého druhu je pozemok a nezáleží ani na veľkosti
 - R 61/1968- vyriešil užívacie právo nie len pozemku ale aj pod pozemkom poprípade nad ním (čo sa nachádza na pozemku, to je možné užívať). **hranice medzi pozemkami sa predlžujú v zmysle nad povrchom aj pod povrchom**
 - Hranice pozemku sa môžu meniť ale iba určitým legálnym spôsobom
 - R 38/1971 geometrický plán nemôže byť podkladom na delenie pozemkov a zmenu ich hraníc ak nebol potvrdený okresným úradom odborom katastrálnym
 - Stavby sú nehnuteľnosťami ak sú spojené so zemským povrchom pevným základom
 - Existujú aj iné stavby, ktoré nie sú budovy
 - Ak ide o stavbu ale nie je spojená s pevným základom, nejde o samostatnú vec ale dá sa hovoriť o súčasť inej veci, a tým pádom nemôže byť predmetom občianskoprávneho vzťahu
 - CDO 3087/2009- stavba, ktorá nie je samostatnou vecou je súčasťou pozemku
 - 31 CDO 691/2005- na miestne komunikácie cesty a diaľnice treba v zásade pozeráť ako na samostatné predmety občianskoprávneho vzťahu
 - RČ 76/2007
 - ČNS 2 CDON 1414/1997- parkovisko predstavované pozemkom ktorého povrch bol spracovaný spevnením povrchu za účelom parkovania automobilov nie je z hľadiska občianskoprávneho stavbou a ide len o súčasť majetku
 - ČNS 22 CDN 1118/2005- tenisové kurty nie sú stavbou, a preto sú súčasťou pozemku
 - ČNS 28 CDO 3856/2008- lyžiarsky vleč, spojený so zemou pevným základom, môže byť samostatnou nehnuteľnosťou

- ČNS .. - predmetom občianskoprávných vzťahov môže byť aj podzemná stavba

Hnutel'nosť

- všetko ostatné, čo nespĺňa definíciu nehnuteľnosti

39. Aký je rozdiel medzi príslušenstvom veci a súčasťou veci?

A)

PRÍSLUŠENSTVO (accessorium)

- Sú veci ktoré patria vlastníkovi hlavnej veci a sú ním určené na to, aby sa s hlavnou vecou trvale užívali
 - Predpokladá sa existencia dvoch vecí
 - Hlavnej a vedľajšej veci (aj. Hromadnej veci – (napr. Technická dokumentácia)
 - Napríklad. Lekárnička v aute, trojuholník, náhradná pneumatika
 - Príslušenstvom bytu sú vedľajšie miestnosti a priestory aby sa s bytom užívali
 - napr. WC, Šatník, Predsieň, Kuchyňa
- Vlastníkom hlavnej veci a príslušenstva musí byť rovnaká osoba
- Hlavná vec a príslušenstvo musia mať spoločné účelové určenie
- Veci patria vlastníkovi hlavnej veci a slúžia na to, aby mohol vlastník trvalo disponovať hlavnou vecou
 - Rozdiel oproti súčasti- keď sa prevádza vec, musí sa označiť hlavná vec a príslušenstvo, pretože príslušenstvo nesleduje právny osud hlavnej veci

B)

SÚČASŤ VECI

- Súčasťou veci je všetko, čo k hlavnej veci podľa jej povahy fyzicky a funkčne patrí a nemôže byť oddelené bez toho , aby sa hlavná vec nezhodnotila (§120 OZ)
- Súčasť Veci nie je samostatnou vecou v právnom zmysle
 - 20 CO 142/2012- definícií súčasti veci vyhovujú iba tie prípady, keď oddelenie akýmkoľvek spôsobom znamená pre hlavnú vec nie však pre jej oddeľovanú súčasť ujmu na jej hodnote
 - Napr. Súčasť pozemku sú vonkajšie úpravy pozemku, dlažby , jazierka, obruby, aj trvalé porasty (stromy)
 - Súčasťou stavby nie sú nadstavby, prístavby či stavby
 - Stavba je súčasť pozemku
 - Avšak povrch ustupuje pozemku-prednosť má pozemok

40. Čo je príslušenstvom veci, príslušenstvom bytu, príslušenstvom pohľadávky?

PRÍSLUŠENSTVO (accessorium)

- Sú veci ktoré patria vlastníkovi hlavnej veci a sú ním určené na to, aby sa s hlavnou vecou trvale užívali
 - o Predpokladá sa existencia dvoch vecí
 - Hlavnej a vedľajšej veci (aj. Hromadnej veci – (napr. Technická dokumentácia)
 - Napríklad. Lekárnička v aute, trojuholník, náhradná pneumatika
 - Príslušenstvom bytu sú vedľajšie miestnosti a priestory aby sa s bytom užívali
 - o napr. WC, Šatník, Predsieň, Kuchyňa
 - Príslušenstvom pohľadávky sú:
 - o úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením

41. Vysvetlite zásadu superficies solo cedit.

- Superficies solo cedit- stavby, vodné toky a podzemné vody sú súčasťou celku. ten kto je vlastníkom pozemku na ktorom je postavená stavba znamená, že je súčasne aj vlastníkom stavby (u nás neplatí). §120 (2) OZ §135(C)

42. Definujte pojem byt a pojem nebytový priestor. Označte, ktoré právne predpisy obsahujú legálnu definíciu týchto pojmov.

Zákon č. 182/1993 Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o vlastníctve bytov a nebytových priestorov

§ 2

- (1) Bytom sa na účely tohto zákona rozumie miestnosť alebo súbor miestností, ktoré sú rozhodnutím stavebného úradu trvalo určené na bývanie a môžu na tento účel slúžiť ako samostatné bytové jednotky.
- (3) Nebytovým priestorom sa na účely tohto zákona rozumie miestnosť alebo súbor miestností, ktoré sú rozhodnutím stavebného úradu určené na iné účely ako na bývanie; nebytovým priestorom nie je príslušenstvo bytu⁵) ani spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu.

43. Porovnajte obsah pojmu stavba podľa OZ a podľa Stavebného Zákona.

Pojem stavba v OZ nie je definovaný.

50/1976 Stavebný zákon

§ 43

Stavba

(1)

Stavba je stavebná konštrukcia postavená stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, ktorá je pevne spojená so zemou alebo ktorej osadenie vyžaduje úpravu podkladu. Pevným spojením so zemou sa rozumie

a)

spojenie pevným základom,

b)

upevnenie strojnými súčiastkami alebo zvarom o pevný základ v zemi alebo o inú stavbu,

c)

ukotvenie pilótami alebo lanami s kotvou v zemi alebo na inej stavbe,

d)

pripojenie na siete a zariadenia technického vybavenia územia,

e)

umiestnenie pod zemou.

44. Analyzujte obsah pojmu “výkon subjektívneho práva”.

VÝKON SUBJEKTÍVNYCH PRÁV

- Subjektívne práva a povinnosti sa realizujú konkrétnym správaním subjektov
 - o Dvojfázový proces:
 - Prvá fáza je proces ich vytvárania na základe objektívneho práva
 - Vznik, zmena, zánik subjektívnych práv a povinností
 - Druhá fáza je ich výkon
- Výkon subjektívnych práv je premena možnosti na skutočnosť, a závisí od subjektu práva, v akom rozsahu svoje subjektívne právo (a) vykoná resp. nevykoná.
 - o Môže dôjsť k premlčaniu (Napr. Domáhaní sa vrátenia pôžičky) , preklúzii (Napr. práva zodpovednosti za vady) pri neuplatnení svojho subjektívneho práva
- Rozlíšenie výkonu práv:
 - o Niečo dá (Dare)-uskutočňuje sa faktickým konaním opravného subjektu
 - Predávajúci odovzdá predmet kúpy kupujúcemu
 - o Vykoná (Facere) - uskutočňuje sa faktickým konaním opravného subjektu
 - Napr. Ostrihám zákazníka
 - o Strpí (Pati)- uskutočňuje sa faktickým nekonaním opravného subjektu
 - Vlastník strpí subjekt ktorý má doživotné užívanie jeho bytu
 - o Zdrží sa (Omittere)- uskutočňuje sa faktickým nekonaním opravného subjektu
 - Napr. Subjekt je povinný zdržať sa všetkého čím by obťažoval alebo ohrozoval druhý subjekt
 - Napr. Nevysadí stromy ktoré by mohli tieniť v susedskom vzťahu

45. Uved'te príklad na dare, facere, omitere a pati.

Vykoná (Facere) - uskutočňuje sa faktickým konaním oprávneného subjektu

- Napr. Ostrihám zákazníka

Strpí (Pati) - uskutočňuje sa faktickým nekonaním oprávneného subjektu

- Vlastník strpí subjekt ktorý má doživotné užívanie jeho bytu

Zdrži sa (Omittere) - uskutočňuje sa faktickým nekonaním oprávneného subjektu

- Napr. Subjekt je povinný zdržať sa všetkého čím by obťažoval alebo ohrozoval druhý subjekt
 - Napr. Nevysadí stromy ktoré by mohli tieniť v susedskom vzťahu

46. Identifikujte v OZ niektoré všeobecné obmedzenia výkonu subjektívnych práv.

Obmedzenie výkonu subjektívnych práv je dané predovšetkým právom na výkon subjektívnych práv aj iných subjektov. Zákon ustanovuje, že výkon práv a povinností nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných osôb a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 Občianskeho zákonníka

47. Uved'te možné následky takéhoto výkonu subjektívneho práva, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi. (§ 39, § 564, § 148, § 711)

Neplatnosť právneho úkonu §39

Určenie času plnenia súdom §564

Zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva §148

Náhrada škody §711

48. Dobré mravy sú niekedy označované aj ako prostriedok ultima ratio, vysvetlite.

Pojem dobré mravy, je v teórii sporný, nakoľko ide o súbor nepísaných významných spoločenských a mravných pravidiel, ktoré sú v danej spoločnosti uznávané. (fundamentálny hodnotový poriadok). Nejedná sa o právny poriadok. Ultima ratio je posledný krajný prostriedok „Nadprávo, ktoré má zabezpečiť spravodlivosť“

49. Identifikujte v OZ všeobecné a osobitné/specifické nástroje ochrany subjektívnych práv.

OCHRANA SUBJEKTÍVNYCH PRÁV (Nástroje)

- Občianskoprávna ochrana spočíva v poskytnutí ochrany pre prípad hrozby porušenia (prevenčná ochrana) a zároveň pre prípad , ak k porušeniu práva už došlo (reparačná a satisfakčná ochrana)

A)

Súdna ochrana §4 OZ

- Možnosť domáhať sa ochrany na orgáne, ktorý je na to povelaný
 - o _Ak nie je v zákone uvedené ináč takýmto orgánom je súd
 - Napr. správny orgán

B)

Predbežná ochrana

- Ak je zásah do pokojného stavu subjektu občianskoprávneho vzťahu zrejmi občiansko právnu ochranu poskytne obec.
 - o Obec môže zásah :
 - Predbežne zakázať
 - Napr. Pokračovanie subjektu v stavbe ak je rozpore so stavebným povolením
 - Prikázať obnovenie predošlého stavu
 - Napr. Odstrániť kompost z hranice pozemku
- Právo na súdnu ochranu v tej istej veci nezaniká

C)

Svojpomoc OZ

- je prípustná len v prípade ak k nej dôjde v súlade s legálnymi požiadavkami ustanovenými v §6 OZ
- Predpoklady:
 - o Neoprávneného zásahu do práva účastníka občianskoprávneho vzťahu
 - o Bezprostrednosť zásahu
 - Zásah musí hroziť alebo trvá
 - o Svojpomoc môže vykonať len ten kto je ohrozený prípadne jeho zákonný zástupca
 - Rodič, dieťa
 - o Primeranosť spôsobu akým sa odvracia zásah so zreteľom na jeho intenzitu, mieru, nebezpečnosť a spôsob

50. Uved'te podmienky poskytnutia ochrany podľa § 5 OZ.

Ak došlo k zrejmemu zásahu do pokojného stavu, možno sa domáhať ochrany na obci. Obec môže predbežne zásah zakázať alebo uložiť, aby bol obnovený predošlý stav. Tým nie je dotknuté právo domáhať sa ochrany na súde.

51. Vymenujte predpoklady využitia svojpomocnej ochrany subjektívneho práva podľa § 6 OZ.

Ak hrozí neoprávnený zásah do práva bezprostredne, môže ten, kto je takto ohrozený, primeraným spôsobom zásah sám odvrátiť.

Svojpomoc OZ 40/1964

- je prípustná len v prípade ak k nej dôjde v súlade s legálnymi požiadavkami ustanovenými v §6 OZ
- Predpoklady:
 - o Neoprávneného zásahu do práva účastníka občianskoprávneho vzťahu
 - o Bezprostrednosť zásahu
 - Zásah musí hroziť alebo trvá

- Svojpomoc môže vykonať len ten kto je ohrozený prípadne jeho zákonný zástupca
 - Rodič, dieťa
- Primeranosť spôsobu akým sa odvracia zásah so zreteľom na jeho intenzitu, mieru, nebezpečnosť a spôsob

52. Je svojpomoc podľa § 6 OZ koncipovaná ako defenzívna alebo ofenzívna?

Defenzívna – ochrana subjektívnych práv

53. Vymenujte jednotlivé atribúty osobnostných práv.

§11 OZ 40/1964

§ 11

Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

§ 12

(1)

Písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy sa smú vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením.

54. Zarad'te všeobecné hodnoty ľudskej osobnosti do dvoch skupín: fyzickej a psychomorálnej.

§ 11 Fyzická

Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

§ 12

(1) Psychomorálnej

Písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy sa smú vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením.

55. K zásahom do osobnostných práv môže dôjsť z vôle fyzickej osoby, na základe zákona a pri výkone práva a plnení povinnosti. Uved'te príklady

56. Uved'te rozdiely medzi skutkovým tvrdením a hodnotiacim úsudkom (kritika). Zvážte, do akého osobnostného práva a za akých podmienok možno takýmto spôsobom zasiahnuť.

57. Je predmetom práva na ochranu mena aj pseudonym?

58. Posúďte pravdivosť týchto výrokov:

Osobnostné práva sú nepremlčateľné, ale nároky z nich sa premlčujú v trojročnej premlčacej dobe.

Po smrti osoby patrí právo domáhať sa ochrany osobnostných práv aj jej súrodenci.

Ak to pripúšťa povaha veci, ako vhodné zadost'učinenie platí verejné ospravedlnenie.

Osobnostné práva majú absolútny charakter, trvajú po celý život fyzickej osoby, nemožno ich previesť, ani sa ich vzdať, a to ani zmluvou, prevodom na inú osobu.

Verejne činná osoba je povinná strpieť každý zásah do svojich osobnostných práv.

Výpočet osobnostných práv má taxatívny charakter.

59. Uved'te predmety patriace do súkromnej sféry fyzickej osoby, ktoré možno použiť pri výrobe televíznej reportáže i bez jej súhlasu.

60. Uved'te predmety patriace do súkromnej sféry fyzickej osoby, ktoré možno použiť v rámci súdneho konania i bez jej súhlasu.